

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

21.11.2007

B6-0485/2007

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Charles Tannock, Árpád Duka-Zólyomi, Elmar Brok, Karl von Wogau, Stefano Zappalà ja Corien Wortmann-Kool

PPE-DE-ryhmän puolesta

Georgian tilanteesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Georgian tilanteesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden ja Georgian kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, joka tuli voimaan vuonna 1999,
 - ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa suhteista alueen maihin, erityisesti 26. helmikuuta 2004 antamansa suosituksen neuvostolle Euroopan unionin Etelä-Kaukasuksen politiikasta ja 14. lokakuuta 2004 Georgian tilanteesta antamansa päätöslauselman,
 - ottaa huomioon Euroopan naapuruuspolitiikkaa koskevat mietintönsä, erityisesti 15. marraskuuta 2007 hyväksymänsä mietinnön naapuruuspolitiikan lujittamisesta,
 - ottaa huomioon Etyjin/ODIHR:n loppuraportin 5. lokakuuta 2006 pidettyjen Georgian kunnallisvaalien vaalitarkkailuryhmästä,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että muutamien viikkojen aikana Georgian sisäinen tilanne on heikentynyt ja johtanut syvimpään kriisiin sitten vuoden 2003 ruusujen vallankumouksen,
- B. ottaa huomioon, että 17. lokakuuta kymmenen oppositiopuolueen ryhmä yhdisti voimansa niin sanotussa yleisen kansalaisliikkeen kansallisessa neuvostossa ja julkaisi manifestin, jossa esitettiin tavoitteet, joita muut oppositioryhmät tukivat osittain ja joihin sisältyivät demokraattiset vaalit, joita edeltää todellinen kilpailu poliittisten puolueiden kesken ja ilman valtion instituutioiden puuttumista asiaan, vaalien hallinnointitavan uudelleen organisointi siten, että kaikkien poliittisten puolueiden edustajat ovat mukana, "eurooppalaistyyllisen" parlamenttijärjestelmän luominen siten, että toimeenpanovallan käyttäjän valtaa vähennetään, riippumaton oikeuslaitos ja hallituksen vaikutuspiiriin ulottumattomissa olevat tuomioistuimet, alueellisen koskemattomuuden palauttaminen ja Venäjän rauhanturvajoukkojen/sotilaallisten joukko-osastojen vetäytyminen Georgiasta, paikallinen itsehallinto, poliittisen väkivallan kitkeminen, "poliittisten vankien" vapauttaminen ja niiden ratkaisemattomien kuolemien tutkinta, jotka ovat tapahtuneet Shevardnadzen ja Saakashvilin presidenttikausien aikana, lähentyminen Natoon ja EU:hun sekä IVY:n jäsenyyden kumoaminen, kehoitus, että parlamenttivaalit järjestetään keväällä eikä syksyllä 2008 ja muutokset "voittaja saa kaiken" -vaalijärjestelmään,
- C. ottaa huomioon, että opposition mielenosoitusten, joissa protestoijia oli aluksi 70 000 ja lopuksi muutama sata ja joihin osallistuneet poistettiin voimakeinoin pääkadulta, jälkeen kriisi kulminoitui 7. marraskuuta, kun mellakkajoukot käyttivät pamppuja, vesitykkeitä, kyynelkaasua ja kumiluoteja uusien mielenosoitusten hajottamiseksi ja mielenosoittajat, joiden joukossa oli kymmeniä toimittajia ja Georgian oikeusasiamies Sozar Subari, joutuivat rajun hakkauksen kohteeksi; ottaa huomioon, että väkivaltaisten yhteenottojen

jälkeen yli 500 henkilöä hakeutui lääkäriinhoitoon; ottaa huomioon, että televisioasema Imedi TV lähetti 7. marraskuuta vääriä ja perusteettomia tietoja poliisin väitetyistä suunnitelmista tehdä rynnäkkö tärkeimpään ortodoksiseen katedraaliin, mikä yllytti Tbilisin kansalaiset ryntäämään massoittain kaduille; ottaa huomioon, että samana päivänä sotilaspoliisijoukot keskeyttivät Rupert Murdochin uutisyhtiön News Corporationin taloudellisessa hallinnassa olevan Georgian tärkeimmän riippumattoman televisioaseman Imedi TV:n lähetykset ja että muita valtiosta riippumattomia lähetystoiminnan harjoittajia kiellettiin lähettämästä uutisia; ottaa huomioon, että presidentti Saakashvili määräsi illalla 7. marraskuuta 15 päivän poikkeustilan, joka kesti yhdeksän päivää,

- D. ottaa huomioon, että presidentti Saakashvili ja muutamat riippumattomat tarkkailijat ovat syyttäneet Moskovaa yrityksistä kaataa Saakashvilin hallitus ohjailemalla opposition protesteja ja että presidentin mukaan poliisin oli hajotettava mielenosoitukset, jotta maa ei luisuisi kaaokseen,
- E. ottaa huomioon, että Venäjän viranomaiset ovat useiden aikaisempien tapausten lailla toistuvasti kieltäneet väitteet puuttumisesta Georgian sisäisiin asioihin ja syyttäneet presidentti Saakashviliä Venäjän vastaisten lausuntojen antamisesta hiipuvan suosionsa nostamiseksi,
- F. ottaa huomioon, että Venäjän sotilasjoukkojen komentaja Kaukasiassa, kenraali Andrei Popov, allekirjoitti 13. marraskuuta asiakirjoja, joissa Georgialle luovutettiin vuotta ennen määräaikaan Venäjän viimeisen Batumin tukikohdan alue Ajaran autonomisessa tasavallassa; ottaa huomioon, että Venäjä saattoi päätökseen joukkojensa vetäytymisen Georgian Akhalkalakissa sijaitsevasta toisesta tukikohdastaan kesäkuussa ja sopi Batumin operaatioiden lopettamisesta lokakuuhun 2008 mennessä; ottaa huomioon, että Venäjän maajoukkojen ylipäällikön kenraali Alexi Maslovin samana päivänä antaman lausunnon mukaan Georgiassa ei ole enää venäläisiä joukkoja, ainoastaan Abhasiassa on rauhanturvaajia, jotka ovat osa Etelä-Ossetiassa olevia yhteisiä joukkoja Georgian kanssa; ottaa huomioon, että kukaan puolueeton tai Georgian valtion tarkkailija ei saanut tarkistaa Gudautan tukikohdan tilannetta,
- G. ottaa huomioon, että Venäjää toistuvasti separatistiliikkeiden tukemisesta kapinallisissa Abhasiassa ja Etelä-Ossetiassa syyttänyt presidentti Saakashvili väitti 14. marraskuuta, että Venäjä on lähettänyt äskettäin Abhasiaan joukkoja sekä tusinoittain aseistettuja ajoneuvoja ja tykistöjärjestelmiä, jotka eivät kuulu siellä toteuttavien rauhanturvaoperaatioiden piiriin; ottaa huomioon, että Venäjän armeijan yleisesikunnan päällikkö kenraali Juri Balujevski kielsi nämä väitteet ja kutsui presidentti Saakashvilin lausuntoa informaatioprovokaatioksi,
- H. ottaa huomioon, että Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen seurantakomitean Georgian yhteisesittelijät Matyas Eörsi ja Kastriot Islami muistuttivat Georgian viranomaisia, että viranomaisten on noudatettava kaikissa toimissaan tiukasti oikeusvaltion periaatteita ja Euroopan ihmisoikeusyleissopimuksen määräyksiä, erityisesti määräyksiä, jotka koskevat ilmaisun-, tiedotus- ja yhdistymisvapautta, ja huomauttivat, että poliisien väkivaltaa rauhanomaisia mielenosoituksia vastaan, yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien asemien sulkemista tai tiedonlevityksen kiristämistä ei voida missään olosuhteissa hyväksyä demokraattisessa järjestelmässä, sekä korostivat, että

tiedotusvälineiden vapaus on taattava ilman rajoituksia; katsoo, että Georgiassa viime päivinä toteutetut toimet merkitsevät valtavaa askelta taaksepäin pyrkimyksestä tulla todelliseksi demokraattiseksi valtioksi, joka kunnioittaa pluralistisen demokratian perusarvoja ja ihmisoikeuksia,

- I. ottaa huomioon, että Naton pääsihteeri Jaap de Hoop Scheffer, joka jo lokakuussa korosti tarvetta laajempaan poliittiseen avoimuuteen ja oikeusvaltion periaatteen tiukempaan noudattamiseen Georgiassa, jos Georgia haluaa edistyä Naton jäsenyyspyrkimyksissä, reagoi tapahtumiin painottamalla, että poikkeustilan määrääminen ja tiedotusvälineiden sulkeminen Georgiassa on erityisen huolestuttavaa eikä vastaa euroatlanttisia arvoja,
- J. ottaa huomioon, että Euroopan kaupallisten tv-yhtiöiden yhteenliittymä Association of Commercial Television in Europe (ACT) ilmaisi 12. marraskuuta syvän järkytyksensä ja huolensa Tbilisin tapahtumista korostaen, että demokraattisessa yhteiskunnassa ei ole olosuhteita, joilla voidaan perustella, että sotilaspoliisi pakottaa riippumattoman lähetystoiminnan harjoittajan lopettamaan lähetykset, sillä eurooppalaisen demokratian kulmakivi on velvoite sallia pluralistinen media-ala, jolla kaikki mielipiteet voidaan ilmaista avoimesti,
- K. ottaa huomioon, että presidentti Saakashvili ehdotti yllättävänä sovinnon eleenä 8. marraskuuta ennen aikaisten presidentinvaalien pitämistä 5. tammikuuta yhdessä seuraavien parlamenttivaalien päivää koskevan kansanäänestyksen kanssa ja lopetti poikkeustilan 16. marraskuuta,
 1. ilmaisee solidaarisuutensa Georgian kansalle ja sitoumuksensa tukea sen nuorta demokratiaa, valtion itsenäisyyttä ja alueellista koskemattomuutta tämän kriisin aikana;
 2. panee tyytyväisenä merkille presidentti Mihail Saakashvilin ja Georgian nykyisen hallituksen saavuttaman poliittisen, demokraattisen ja taloudellisen edistyksen verrattuna aikaisempaan presidenttiin Eduard Shevardnadzeen;
 3. on syvästi huolissaan Georgian äskettäisistä tapahtumista, joista viimeisimmissä poliisi on hajottanut väkivaltaisesti rauhanomaisia mielenosoituksia, riippumattomia tiedotusvälineitä on suljettu ja maahan on julistettu 15 päivän poikkeustila;
 4. vaatii asianomaisia osapuolia osoittamaan tarvittavaa maltillisuutta ja pidättäytymään kielenkäytöstä ja toimista, jotka voisivat syventää entisestään poliittista kriisiä;
 5. kehottaa oppositiota ennen kaikkea käyttämään parlamentaarisia rakenteita näkemystensä ilmaisemiseen ennen katumielenosoituksia;
 6. huomauttaa, että Georgian viranomaisten käyttämän erimielisyyksien käsittelytavan vaarana on demokraattisten valtuuksien jäytäminen; kehottaa siksi Georgian viranomaisia kunnioittamaan täysin oikeutta rauhanomaiseen protestointiin ja palauttamaan välittömästi medialle täyden vapauden;
 7. kehottaa Georgian viranomaisia teettämään perusteellisen, puolueettoman ja riippumattoman tutkinnan ihmisoikeuksien ja tiedotusvälineiden vapauden vakavista rikkomuksista, etenkin lainvalvontaviranomaisten liiallista voimankäyttöä koskevista

väitteistä, jotta kaikki vastuuhenkilöt identifioidaan, tuodaan oikeuden eteen ja heihin sovelletaan lainsäädännön mukaisia rikosoikeudellisia ja/tai hallinnollisia pakotteita;

8. panee tyytyväisenä merkille, että presidentti Saakashvili lopetti poikkeustilan ennenaikaisesti 16. marraskuuta, ja vaatii kaikkia asianomaisia osapuolia käymään välittömästi rakentavia keskusteluja nykyisen tilanteen purkamiseksi ja asianmukaisten ja täsmällisten ratkaisujen löytämiseksi ydinkysymyksiin; katsoo, että nykyiset poliittiset jännitteet on purettava demokraattisissa instituutioissa ja rikkomatta demokraattisia periaatteita tai perusoikeuksia, tiedotusvälineiden vapaus mukaan lukien;
9. pitää poikkeustilan lopettamista ja kehotusta ennenaikaisiin presidentinvaaleihin myönteisenä askeleena, joka on jo auttanut lievittämään jännitteitä ja osoittanut, että kaikkien läntisen maailman tärkeimpien ulkopoliittisten toimijoiden hyvin avointen ja vahvojen lausuntojen kautta harjoitetulla kansainvälisellä painostuksella ja kansainvälisessä median kielteisellä palautteella voi olla myönteinen vaikutus sisäiseen tilanteeseen maassa;
10. kehottaa tämän kokemuksen perusteella neuvostoa ja komissiota, EU:n jäsenvaltioita, Natoa ja Yhdysvaltoja olemaan aktiivisempia poliittisten epäkohtien ja puutteiden esille tuomisessa Georgiassa ja lähiympäristössä, mukaan lukien ENP-toimintasuunnitelman täytäntöönpano; panee merkille, että monia väitteitä demokraattisten menettelyjen ja ihmisoikeuksien rikkomuksista Georgiassa ei ole seurattu kiinteästi muutamien viime vuosien aikana; katsoo siksi, että avoimempi kansainvälinen keskustelu voisi vahvistaa lisää pluralistista yleistä keskustelua ja demokraattista kehitystä Georgiassa;
11. kehottaa Georgian viranomaisia varmistamaan vapaat ja oikeudenmukaiset vaalit, jotka ovat täysin kansainvälisten standardien mukaiset; kehottaa hallitusta kunnioittamaan Georgian poliittisen järjestelmän vallanjakoa, pidättäytymään hallinnollisten resurssien käytöstä vaalikampanjan aikana ja takaamaan kaikille ehdokkaille ilmaisuvapauden; panee tyytyväisenä merkille Georgian viranomaisten valmiuden sallia, että kansainväliset tarkkailijat seuraavat vaaleja;
12. kehottaa Georgian viranomaisia uudistamaan maan vaalilainsäädännön Etyj/ODIHRin ja Euroopan neuvoston Venetsian komission suositusten mukaiseksi; pitää myönteisenä vaalikynnyksen alentamista seitsemästä prosentista viiteen;
13. kehottaa Georgian kaikkia poliittisia voimia laatimaan yhteistyössä lain, jolla säännellään audiovisuaalista toimintaa, jotta taataan eurooppalaisten asiantuntijoiden avulla, että nykyisiä ilmaisuvapauden ja rehellisen julkisen keskustelun takaavia säännöksiä parannetaan edelleen ja yhdenmukaistetaan eurooppalaisten periaatteiden kanssa;
14. rohkaisee Georgian poliittista eliittiä ja kansalaisyhteiskuntaa käymään keskustelua valtuuksien erottamisesta poliittisessa järjestelmässä, mikä voisi johtaa tehokkaampaan hallituksen toiminnan valvontaan ja moniarvoiseen julkiseen keskusteluun monista elintärkeistä kysymyksistä, kuten talousuudistuksen sosiaalisista vaikutuksista ja "venäläisestä tekijästä" Georgian sisäpolitiikassa sekä eri lähestymistavoista pitkittyneissä konflikteissa;
15. kehottaa neuvostoa ja komissiota estämään Venäjää käyttämästä väärin Georgian

tilannetta; panee merkille, että vaikka ei olekaan selviä todisteita, pitävätkö Georgian hallituksen syytteet Venäjän lisäjoukkojen siirtämisestä Abhasiaan paikkansa, neuvoston ja komission on tehtävä Venäjälle hyvin selväksi, että tällaisia toimenpiteitä pidettäisiin ehdottomasti mahdottomina hyväksyä; vaatii lisäksi neuvostoa ja komissiota kehottamaan Venäjää, että se muuttaa yleisen suhtautumisensa Georgiaan ja lopettaa taloudellisten suhteiden käytön poliittisena aseena; korostaa, että tällaisten toimien pitäisi olla osa itänaapurustoon sovellettavaa päättäväisempää EU:n politiikkaa, jossa ei pitäisi hylätä yhteistyötä Venäjän kanssa vaan päinvastoin tarjottava sitä aina kun se on mahdollista (esimerkiksi alueellisen yhteistyön, kriisinhallinnan ja rauhanturvaamisen aloilla); katsoo kuitenkin, että samanaikaisesti EU:n on omaksuttava tiukempi asenne tärkeissä kysymyksissä alueella ja osallistuttava enemmän huolimatta Venäjän nykyisestä kielteisestä asenteesta EU:n rooliin yhteisessä naapurustossa; korostaa, että loppujen lopuksi Venäjän poliittisen eliitin on ymmärrettävä, ettei Venäjän vaikutusta naapurustossaan vähennä niinkään geopolittinen kilpailuasema EU:n kanssa vaan Venäjän oma tuhoava politiikka, jota se soveltaa joihinkin naapureihinsa;

16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle, Naton pääsihteerille, Georgian presidentille ja parlamentille ja Venäjän federaation duumalle ja presidentille.